

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LULEÅ**

Föredragande: J. Blom

DOM
2011-03-14
Meddelad i
Luleå

Mål nr
272-11 E
D2

SÖKANDE

Urban Åström Taxi AB, 556714-1204
Soldatgatan 26
961 76 Boden

MOTPART

Bodens kommun
961 86 Boden

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

KONKURRENSVERKET	
2011-03-16	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

Dok.Id 13513

Postadress
Box 849
971 26 Luleå

Besöksadress
Skeppsbrogatan 41

Telefon
0920-29 54 90

E-post: forvaltningsrattenilulea@dom.se
www.dom.se

Telefax
0920-29 54 98

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00-12:00
13:00-16:00

YRKANDEN M.M.

Bodens kommun har upphandlat (förenklat förfarande) tjänsten serviceinsats ”SOC_inköp_Hemtjänst_2011”. Av tilldelningsbeslut den 31 januari 2011 framgår att Bodens kommun tilldelat Samhall AB kontraktet. Vidare framgår att Urban Åström Taxi AB:s (bolaget) anbud förkastats på grund av att bolaget inte uppfyllt ställt ska-krav angående förteckning över motsvarande uppdrag.

Bolaget har begärt överprövning och anfört bl.a. följande. I upphandlingen står det att anbudet ska innehålla ”en förteckning över motsvarande uppdrag som leverantören genomfört de senaste två åren”. Eftersom bolaget inte tidigare levererat dessa tjänster i den utformning Bodens kommun kräver har det inget att lämna in på denna punkt. Bolagets tolkning är att det inte framgår någonstans i upphandlingsunderlaget att tidigare erfarenhet krävs, varför avsaknaden av en tom bilaga inte borde vara grund för diskvalificering av deras anbud. Ett krav på tidigare erfarenhet är dessutom att anse som oproportionerligt eftersom detta stänger möjligheten för nya aktörer att verka på marknaden. Nya aktörer borde inte diskvalificeras eftersom detta är en ny tjänst inom Bodens kommun. Om Bodens kommun hade godkänt anbudet hade kommunen sparat 180 180 kr eftersom bolagets anbud hade lägst pris.

Bodens kommun har motsatt sig bifall till ansökan samt anfört bl.a. följande. Av de administrativa föreskrifterna under ”AF A 4 Utförande” framgår att leverantören ska ha erfarenhet av att utföra likartade uppdrag som avses i förfrågningsunderlaget. Mot denna bakgrund är bolagets framställan felaktig avseende att det i förfrågningsunderlaget inte framgår att tidigare erfarenhet krävs. I de administrativa föreskrifterna under punkten ”AF U 5 Anbudsprövning” beskrivs hur utvärderingen kommer att genomföras. För att anbudsgivaren ska gå vidare till steg 2 ska anbudsgivaren kvalificera sig

i steg 1, bl.a. genom att anbudet ska innehålla en förteckning över motsvarande uppdrag som leverantören genomfört de senaste två åren. Bolagets anbud innehöll inte någon sådan förteckning, varför det inte uppnådde kvalificeringskravet. Bodens kommun kan endast grunda beslutet på de handlingar som ligger förhanden vid tiden för anbudsprövningen. Avsaknaden av erforderlig handling omöjliggör någon annan bedömning än vad Bodens kommun gjort. Ett krav på tidigare erfarenhet stänger inte möjligheter för nya aktörer att verka på marknaden. På såväl tjänster som befintliga tjänster har den upphandlande enheten rätt att fästa särskild vikt vid erfarenhet (11 kap. 13 § LOU) och även rätt att begära in en förteckning i syfte att styrka aktörens erfarenhet (11 kap. 11 § p 2 LOU). Leverantörerna har även rätt att genom samarbetspartner (tillgång till andra företags kapacitet) tillräkna sig nödvändig erfarenhet (11 kap. 12 § LOU). Sakkunniga inom verksamhetsområdet har bedömt att kravet på erfarenhet är erforderligt för att kunna utföra den efterfrågade tjänsten.

Bolaget har yttrat sig och anfört bl.a. följande. Bolaget inser efter att ha tagit del av Bodens kommuns yttrande att det gjort fel som missat att beskriva sin tidigare erfarenhet samt hur det ska klara av uppdraget. Bolagets tolkning av upphandlingsunderlaget är att "AF A 4" inte är mer eller mindre viktig än andra delar i dokumentet. Allt har ett sammanhang och därför beskrev bolaget inte sin plan och strategi för att lösa uppgiften. Som bolaget förstod upphandlingsunderlaget krävdes aldrig någon sådan plan. Bolagets ägare tillsammans med tilltänkt personal äger idag bred kunskap av hela kommunens geografi (taxi) och vana att jobba med äldre (taxi/färdtjänst samt hemtjänst) samt ordergång och marknadsföring. Bolaget är övertygat att det med dessa erfarenheter kommer att lösa uppgiften med lägre kostnad för kommunen enligt inlämnat anbudspris.

TILLÄMPLIGA BESTÄMMELSER M.M.

I 1 kap. 9 § LOU anges principerna för offentlig upphandling. Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 15 kap. 13 § andra stycket anges att en anbudsgivare får uteslutas från deltagande i en upphandling enligt 10 kap. 2 och 3 §§.

Av 10 kap. 2 § p 6 LOU framgår att en leverantör får uteslutas från att delta i en upphandling, om leverantören i något väsentligt hänseende har låtit bli att lämna begärda upplysningar eller lämnat felaktiga upplysningar som begärts med stöd av bestämmelserna i 10 eller 11 kap.

Enligt 11 kap. 13 § LOU får vid bedömningen av en leverantörs förmåga att fullgöra bl.a. tjänster, särskild vikt fästas vikt yrkeskunnande, effektivitet, erfarenhet och tillförlitlighet.

Enligt 16 kap. 1 § första stycket LOU får en leverantör som anser sig ha lidit eller kunna komma att lida skada enligt 2 § i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärd enligt 5 eller 15 § (ansökan om överprövning).

Enligt 16 kap. 5 § LOU ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada.

FÖRFRÅGNINGSUNDERLAGET

I förfrågningsunderlagets administrativa föreskrifter AF U 5 anges följande. Anbudsprövning kommer att ske i två steg enligt följande:

1. Kvalificering av anbudsgivaren/anbud – AFU.5.1
2. Utvärdering av anbud – AFU.5.2

I AFU 5.1 anges följande. Kvalificering av anbudsgivare uppnås enbart genom att anbudsgivaren

1. **ska** ha inlämnat anbud inom angiven tid, vilket medför att för sent inkomna anbud förkastas i enlighet med gällande LOU.
2. **ska** uppfylla formkraven i AF U 3.2.
3. **ska** innehålla en förteckning över motsvarande uppdrag som leverantören genomfört de senaste två åren.

I AFU 5.2 anges att utvärderingen kommer att ske enligt principen om lägsta pris.

I AF A 4 anges bland annat att en leverantör ska ha erfarenhet av att utföra likartade uppdrag som avses i förfrågningsunderlaget.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Bolaget har anfört att det inte framgår av förfrågningsunderlaget att tidigare erfarenhet krävs. I förfrågningsunderlaget anges dock att leverantören ska ha erfarenhet av att utföra likartade uppdrag som avses i förfrågningsunderlaget. I förfrågningsunderlaget anges även att anbudet ska innehålla en förteckning över motsvarande uppdrag som leverantören genomfört de senaste två åren. Det framgår således tydligt att tidigare erfarenhet krävs samt att en förteckning ska ges in. Det är ostridigt att bolaget inte uppfyller det obligatoriska kravet på förteckning.

En av huvudprinciperna enligt LOU är att anbud som inte uppfyller förfrågningsunderlagets obligatoriska krav ska förkastas. Kommunen har därför inte gjort fel som förkastat bolagets anbud. Det kan noteras att det inte är förenligt med LOU att i efterhand, t.ex. i inlaga till förvaltningsrätten, komplettera med den saknade handlingen/uppgifterna.

Bolaget har även gjort gällande att kravet på erfarenhet är oproportionerligt eftersom det utestänger nya aktörer från att verka på marknaden. Bodens kommun har genmält att sakkunniga inom verksamhetsområdet har bedömt att kravet på erfarenhet är erforderligt för att kunna utföra den efterfrågade tjänsten.

Det är den upphandlande myndigheten som utifrån sitt behov avgör vilka krav som ska ställas i upphandlingen. En förutsättning är dock att kraven är relevanta för upphandlingen och att tillämpningen i det enskilda fallet inte strider mot EU-rättsliga principer. En sådan princip är proportionalitetsprincipen. Proportionalitetsprincipen innebär att den upphandlande myndigheten inte får ställa större krav på leverantören eller leveransen än vad som behövs och vad som får anses vara ändamålsenligt för den aktuella upphandlingen. Kraven måste således ha ett naturligt samband med och stå i proportion till det behov som ska täckas. En uppgift som diskvalificerar en leverantör måste vara relevant för den aktuella upphandlingen och inte vara av oväsentlig betydelse.

Som redogjorts för ovan medger LOU att särskild vikt får fästas vid bl.a. erfarenhet. Enbart det förhållandet att det blir svårare för nya aktörer att verka på marknaden gör inte kravet på erfarenhet av likartade uppdrag oproportionerligt. Med hänsyn härtill, och då bolaget inte vidare utvecklat varför det anser kravet oproportionerligt, finner förvaltningsrätten att bolaget inte har visat att kravet står i strid med 1 kap. 9 § LOU och unionsrätten.

Mot denna bakgrund ska ansökan om överprövning avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1C)

Eva Beselin

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till Kammarrätten i Sundsvall.

Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.